ދިވެހިން އީދަށް ތައްޔާރުވުން

22ސެޕްޓެމްބަރ 2015 އަބްދުލްއަޒީޒު ޢަލީމު އަބޫބަކުރު ތާރީހާއި ސަޤާފަތު, ސަޤާފަތު0

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަސްކަން ހިނގަމުން އައި ދުވަސްވަރު ބޮޑު ''އީދުބަތް'' ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފާހަގަކުރަމުން ގޮސްފައިވެއެވެ. ހިޖިރީވީއާ ފަދަ އުޅި މުނާސަބަތުތަކުން ވެސް އީދުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމުން އައެވެ. ނަމަވެސް ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ޖުމްހޫރިއްޔަތަކަށް ބަދަލުވީ ފަހުން މިފަދަ މުނާސަބަތުތަކުގައި ފާހަގަކުރުން ހުއްޓިފަކަން އައެވެ.

އެހެން ނަމަވެސް ކޮންމެ އަހަރަކު ވެސް ފިތުރުއީދާއި އަޟްޙާ އީދު ރާއްޖޭގައި ވަރަށް ކުރިގަދަކޮށް، ސަގާފީ އީދެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމުން މިއައީ ހަމައަށް ވެސް އެބަ އޮތެވެ. ދިވެހިން އީދު ފާހަގަކުރަނީ ހަމަ އެކަނި ދީނީ މުނާސަބަތެއްގެ ގޮތުގައެއް ނޫނެވެ. އެއީ އެ ރަށްރާއްޖެއިންގެ ތަރުއީން ދީނީ މަޖުބޫރީކަމެއް ހާސިލްކޮށް ސަގާފީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ރަށްރާއްޖޭގެ ގޮތުގައިވެސް ވެއެވެ.

ރާއްޖޭގެ އެކި އަތޮޅުތަކުގައި ވަރަށް ދުރާލާއި އީދަށް ތައްޔާރުވަމުން އާދެއެވެ. ރަމަޟާން މަސް ނިމުމާއެކު ފިޠުރު އީދަށް ތައްޔާރުވާން ފަށައެވެ. އެއީ ދިވެހިން ކިޔާ ގޮތުންނަމަ ކުޑަ އީދެވެ. އަޟްޙާއީދަށް ތައްޔާރުވާން ފަށަނީ ޛުލްޙިއްޖާ މަހުގެ ފެށުމުގައެވެ. ދިވެހިން ކިޔާ ގޮތުންނަމަ އަޟްޙާ އީދަކީ ބޮޑު އީދެވެ.

އީދަކީ ހަމަގައިމުވެސް އުފާވެރި ދުވަސްތަކެއް ކަމުން ހަދާން ދިވެހިން މަސައްކަތްކުރެއެވެ. ދުރުތުގާއިރު މަހުގެ ތައްޔާރުވެގެން ތަފާތު ބާވަތްބާވަތުގެ ކާނާގެ ބާވަތްތަކާއި (އީދަން) ހަދައި ރައްކާކުރުން ފަށާ އެވެ. ހަވާލު ނުވާ ދިސަ ދުވަހު ހުނަ ބާވަތްބާވަތުގެ ކާތަކެތިއެވެ. ބޮނޑިބައި އާދަރައި ކުދުރު ބޮނޑިބައި އުދަހެއްޓެވެ. ފޮނިފޮނި ކާތިއެވެ. ހުނިހަކުރުވެ. ހުނި ފުޅިއެވެ. މިފަދަ އެތައް ބާވަތްތަކުގެ ކާތަކުރި ނަން ހުސްކުރަން ހަދާން އެވެ. އެކި އަތޮޅުތަކުގައި ހަދާ ތަކެތީގެ ބާވަތްތައް ރިސާބަކަށް ތަފާތުވި ނަމަވެސް މިއީ ހުރި ރިސާބެއްގައި ވެސް ކުރަމުން އައިކަމެއް ގެނައުމާއި ކުރިއަށްގެންދިއުން ތަރިކަ ބަދަލުކުރަން ނުކުރެއެވެ. މިއަދުވެސް މި ސަގާފަތް ދަމަހައްޓަމުން ގެންދަނީ މަދު ތަންތަނުގައި ނެތެވެ. މިއީ އީދަށް ތައްޔާރުވުމުގެ އެއް މަރުޙަލާއެވެ.

އީދު ހެދުމަށްވެސް ވަރަށް މީހުން އެއްބަސްވެއެވެ. އީދުގެ ފަސްދުވަހަށް 5 ގަޑިން ފަހަށް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ތަނަވަސްކަމުގެ އަރަތުވަރުން ކުރާ ކަމެކެވެ. މިއަދުވެސް ރާއްޖޭގެ ބައެއް ރަށްތަކުގައި މިސާލަކަށް އެބަ ދަމަހައްޓާއެވެ. ގޯތިބޭރުން ކަނޑިކުރުމުން ދިޔަމަކަށް ގަޑިއާ ސަލާމްކަން މާ އިސްލާހުކަން ތަރަކީކުރެވިފައެވެ.

އީދު ތައްޔާރުވުމަށް ކުރާ އަނެއް ކަމަކީ ގެދޮރު ސާފުތާހިރުކުރުމެވެ. އާއްމުކޮށް ފެންވަރު ރަނގަޅުކޮށް ހަދަނީ ދިރިއުޅުމުގެ ތަނަވަސްކަން ބޮޑުވުމުންނެވެ. ފާހަގަކުރަން ޖެހެނީ ފުރާގަނޑު ސާފުކުރުމެވެ.

އީދު ތައްޔާރުވުމުގެ ތެރޭގައި ކުރާ އެންމެ މުހިއްމު އަނެއް ކަމަކީ ކުޑަކުދިންނާއި ބޮޑެތި މީހުންނަށް އާ ހެދުން ތައްޔާރުކުރުމެވެ. އާއްމުކޮށް ތައްޔާރުކޮށްލަނީ ފަރުވާތެރިކަމާއެކު ހުރިހާ ކަމެއް ބަލައި ރަނގަޅަށް ރާވައިގެން ކުރެވޭ ކަމަކަށް ހެދުމެވެ. ކަނޑުއެޅި ކުރިމަތިލާ ހަދާ ބޭނުންތަކެވެ. ބަޔަކު ކުރިއަށް ގެންދަނީ ބާވަތްބާވަތުގެ ތަކެތި ހިމެނޭ ގޮތަށް ފަރުވާތެރިކަމާއެކު ސާފުތާހިރުކުރުމެވެ. މިއަދު ހުރިހާ ކަމެއް ވަރަށް ފަސޭހައިން ހުރި ކަމުން ބާވަތްބާވަތުގެ ހެދުން ހުރި ސަރަހައްދު ތައްޔާރުކުރުމަކީ އާއްމުކަމެކެވެ.

މިގޮތަށް ތައްޔާރުވެގެން އީދު ދުވަހު ބަދަލުތަކެއް ވެއެވެ. ދިވެހިން އީދުގެ ދުވަހު އެކުވެރިކަމާއި އުފާވެރިކަމާއެކު ފާހަގަކުރެއެވެ. ހެނދުނު ނަމާދުކޮށް އީދު ހެދުން އަޅައިގެން ރަށުގެ ތެރޭގައި ބައިވެރިވާ ކަމެކެވެ. އެކުވެރިން ދިމާވުމުން ސަލާމް ދީ ބޮޑުން ބައްދަލުކޮށް ހެވާ ކުރިމަތިލެއެވެ. އެކި ރަށްރަށުގައި ތަފާތު ކުޅިވަރުތައް ކުޅެއެވެ. އަދި ބަނޑުހައިވާ މީހުންނަށް ބަރާބަރު ކެއުން ފޯރުކޮށްދެއެވެ.